

MICHELA MURGIA

SOM TEMPESTA

**HISTÒRIES COL·LECTIVES
QUE HAN CANVIAT EL MÓN**

MICHELA MURGIA

SOM TEMPESTA

**HISTÒRIES COL·LECTIVES
QUE HAN CANVIAT EL MÓN**

Fanbooks

Fets i persones han existit de debò; tot el que no està documentat és fruit de la creativitat de l'autora.

Títol original: *Noi siamo tempesta*

© del text: 2019, Michela Murgia

© de les il·lustracions d'interior: 2019, Luigi Altomare, Iacopo Bruno, Laura Dal Maso, Mauro De Toffol, Giovanna Ferraris, Emilio Ignozza, Francesca Leoneschi, Alice Iuri, Pietro Piscitelli

© de la il·lustració de coberta: Akane 1988-Shutterstock

www.theworldofdot.com

© de l'adaptació a còmic de *Les bruixes de la nit*: 2019, Paolo Bacilieri

© de la traducció: 2020, Xavier Solsona

© d'aquesta edició: 2020, Edicions 62, S. A.

Fanbooks, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.fanbooks.cat

Publicat mitjançant acord amb Michela Murgia i Agenzia Letteraria Kalama

Primera edició: febrer del 2020

ISBN: 978-84-17515-72-0

Dipòsit legal: B. 312-2020

Imprès a Catalunya

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

	TOT PER UN VOT <i>Referèndum català</i>	8
	TOT EL SABER DEL MÓN <i>Viquipèdia</i>	16
	PRIMER SEGON TERCER <i>Lliurament de medalles dels 200 metres llisos als Jocs Olímpics</i>	22
	SIMFONIA BERLINESA O D'ALLIBERAMENT <i>Caiguda del mur de Berlín</i>	32
	LA MÚSICA A DINS <i>Cor de Mans Blanques</i>	40
	LA MEMÒRIA ÉS UN MOCADOR BLANC <i>Mares de la Plaza de Mayo</i>	46
	AMB UN GENI NO N'HI HA PROU <i>Màquina de Turing</i>	54
	LLIGAR-SE A LA MUNTANYA <i>Ulassai</i>	60
	300 <i>Batalla de les Termòpiles</i>	68
	SETANTA VEGADES SET <i>L'orquestra de Piazza Vittorio</i>	74
	LES BRUIXES DE LA NIT	80
	FELIÇ COM UN PORC SENGLAR <i>Confinament de San Domino</i>	88
	CABELLS D'ÀNGELS <i>Escola Primària Meridian</i>	96
	#TENIMUNANAU <i>Mediterranea Saving Humans</i>	102
	COM UNA BARRERA CORAL·LINA <i>Estació zoològica de Nàpols</i>	108
	RES MÉS QUE AMICS <i>Grup de Bloomsbury</i>	116

REFERÈNDUM PER A LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA 1 OCTUBRE 2017

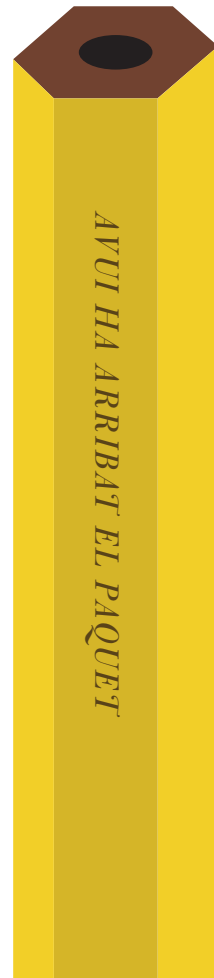

TOT PER UN VOT

«LLAPIS CONTRA FUSELLS?
AIXÍ NO ÉS COM VOLEM DECIDIR».

Avui ha arribat el paquet, directament de la Xina, i l'he portat a casa aquesta tarda. Si fa no fa té la mida d'una caseta de gosset i és idèntic a molts d'altres que aquests mesos han arribat a totes les oficines de correus de Catalunya. Tant si arriben a Girona com a Barcelona, Vic, la Garriga o Tarragona, nosaltres, els carters, sabem què hi ha a dins: caixes de plàstic.

Els habitants de Catalunya fa mesos que compren caixes de plàstic a la Xina. Per a què serveixen? Tothom ho sap, però ningú no ho pot dir. Venen a correus d'un en un, retiren el paquet i se l'emporten sota el braç. Sovint són les dones les que recullen els paquets, i arriben a la finestreta en grups de dues o tres. Els homes també venen, però sempre sols, i de vegades també arriben nois i noies amb

una alegria plena d'audàcia. Tots porten a la mà la notificació, ensenyen el paperet al taulell i demanen el paquet. Fa tres dies, una nova companya al taulell de recollida em va preguntar:

—Però com és que tothom compra aquestes caixes ara? No paren d'arribar-ne!

La directora de l'oficina de correus va aixecar el cap entre la paperassa, la va mirar un moment i va dir:

—Van molt bé per endreçar els armaris, amb el canvi de temporada són molt pràctiques: hi fiques la roba i adeu humitats i arnes. Jo en tinc tres.

Va tornar a enfonsar el nas en la paperassa i jo li vaig fer un somriure a la nova companya, arronsant les espatlles, per no fer-la sentir gaire exclosa de la moda local d'endreçar els armaris amb caixes xineses.

La meua companya no és catalana; si no, sabria el que tothom a Catalunya sap perfectament: que aquelles caixes no serveixen per endreçar, sinó per votar. Seran les urnes en les quals d'aquí una setmana podrem expressar el nostre «sí» o el nostre «no» a la independència de Catalunya. Però si qualsevol català ho sap, per què tot és tan misteriós? Per donar resposta a aquesta pregunta cal certament molta paciència, perquè el seu sentit només és comprensible per al qui viu aquí, se sent demòcrata i vol decidir amb mètodes democràtics fins i tot les coses més incòmodes de preguntar.

A diferència del Regne Unit, que fa uns quants anys va celebrar un referèndum per la independència d'Escòcia, el govern espanyol ha dit que nosaltres no podem votar sobre la independència. Es pot votar per tot, diuen, però per això no. «L'Estat espanyol és únic i indivisible, ho diu la Constitució, i per tant ningú pot declarar-se independent». Fa molts anys que ens ho repeteixen, però per a nosaltres només vol dir que fa molts anys que ens preparem per a aquesta votació. No tothom està d'acord sobre la independència, però per això es vota, oi? N'hi ha molts que tenen por. Es pregunten si estem preparats per ser una nació autònoma, si econòmicament ens en sortiríem, si de debò podem tenir la força per governar-nos sols.

Jo també en tenia, de dubtes, però fa uns quants mesos va passar una cosa que va fer canviar l'opinió de moltes persones, i també la meua. La nostra capital, Barcelona, va ser devastada per un atemptat terrible que a la Rambla, el passeig principal de la ciutat, va veure morir setze persones per culpa d'un terrorista convençut que llançant-se contra la gent amb una furgoneta honorava Al·là. Més de cent trenta persones van quedar ferides, i aquestes persones eren d'almenys trenta-quatre nacionalitats diferents, perquè Barcelona és una ciutat internacional. Va ser terrible i ens va fer sentir fràgils, però vam reaccionar tots units, dones i homes, negres i blancs, vells i criatures, cristians i musul-

mans. Vam baixar a les places per plorar plegats el nostre dolor, però també per dir al món que som una cultura oberta, un port de mar amb teixits culturals seculars, i que no volem deixar de ser-ho només perquè algú ens hi empeny amb el terror i la mort. Va ser des d'aquella força, des d'aquella voluntat de mantenir-nos units i continuar sent acollidors que molts van entendre que ja som a l'altura de ser una nació, encara que no tinguem un estat.

La setmana que ve, però, aquesta caixa de plàstic que prové de la Xina podria ser la nostra oportunitat per tenir-lo. Només cal amagar-la bé als policies espanyols. El govern de Madrid ha donat ordres a totes les forces i cossos de seguretat perquè busquin caixes de cartró allà on sigui, perquè les urnes es fan amb caixes de cartró i si vols descobrir qui organitza unes eleccions no has d'investigar gaire: busca els fabricants de cartró a l'engròs, intercepta una comanda important de caixes i requisa-les. Per aquest motiu no votarem en caixes de cartró: ho farem en caixes de plàstic provinents de la Xina, encarregades per un munt de persones diferents en quantitats diferents des de ciutats diferents en dies diferents. En qualsevol cas, seran centenars d'urnes, però els policies espanyols no les trobaran mai, perquè qui les ha encarregat té la consigna del silenci: no ha de dir a ningú que té la caixa ni per a què serveix, ni tan sols a la seva dona o al seu marit, ni als fills o als pa-

res. Una caixa sense una història és només un contenidor, però un contenidor protegit pel silenci pot canviar fins i tot la història.

Jo també havia de guardar el secret d'una caixa. Aquesta tarda l'he portat a casa, l'he ficat sota el llit, i diumenge que ve, abans que surti el sol, aniré amb els meus fills Jordi i Noemí i amb la meva dona Mercedes allà on sabem que podrem votar amb els altres. El lloc on anirem no és una escola: l'Estat espanyol ens ha prohibit fer servir els seus edificis públics, tot i que els paguem amb els nostres impostos. Tampoc no és l'ajuntament, perquè s'han dictat ordres per impedir als alcaldes que ens deixin votar, i la policia ens hi espera al davant per veure si tindrem la valentia de fer-ho contra la força de les armes.

Llapis contra fusells? Així no és com volem decidir per nosaltres mateixos. Per això jo portaré la caixa a la parròquia de Sant Jordi i mentre el mossèn celebri la missa tothom anirà als locals parroquials i votarà en silenci pel sí o pel no, introduint la seva papereta a l'urna de plàstic. Passi el que passi, tant si el resultat els sembla bé o no, a fora, diumenge, nosaltres, els catalans, votarem, perquè ens ho hem merescut. El vot és personal i a l'urna cadascú s'expressarà ell sol en secret, però tothom sap que estem decidint el nostre destí plegats.

Abans d'anar-se'n a dormir, el meu fill Jordi, que només té quatre anys, m'ha demanat que li dibuixés la cosa més bonica que sabés fer.

Primer se m'ha acudit dibuixar-li una papallona amb ales dobles, una ballarina de l'aire que ell pugui pintar amb la seva imaginació; després he pensat que seria millor un arbre carregat de fruites, fins i tot fruites diferents, taronges i cireres, pomes i prunes, perquè la imaginació permet pensar el que vulguis, també arbres multifruïtes. Al final, però, al paper només hi he dibuixat un signe X, perquè avui per a mi aquest és el signe més bonic del món. Diumenge el posaré a la meua papereta i per dibuixar-lo em farà falta tota la imaginació que sigui capaç d'aplegar per somiar la cosa més difícil d'imaginar: una nació lliure.

REFERÈNDUM CATALÀ I D'OCTUBRE DE 2017

Els estats europeus tal com els coneixem són el resultat de moltes guerres successives, i les fronteres que avui anomenem nacionals són convencions polítiques que rarament coincideixen amb les pertinences lingüístiques i culturals de les poblacions que les habiten. Dins del mateix estat polític, per tant, poden tenir pàtria diverses nacions, és a dir, pobles que comparteixen la mateixa continuïtat cultural, històrica i lingüística. Des de fa molts anys, aquestes nacions sense estat —com ara Escòcia, Occitània, el País Basc, Flandes, Sardenya, Còrsega i Catalunya— han iniciat processos d'autodeterminació que quan arriben a un punt decisiu desemboquen normalment en un referèndum popular. El cas més recent és el d'Escòcia, que el 2014 va cridar els seus ciutadans a les urnes amb l'acord i el reconeixement de l'Estat britànic. La Catalunya del 2017 no va trobar en l'Estat espanyol un interlocutor igualment disposat a escoltar la voluntat popular i va haver d'enginyar-se-les d'una manera creativa per celebrar malgrat tot la seva consulta.

